

Academic Focus

มีนาคม 2560

ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์
(National E-Payment)

สารบัญ	บทนำ
บทนำ	1
National E-Payment คืออะไร	2
แผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ	3
เหตุใดจึงเลือกใช้ ID เป็นเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่	5
ประโยชน์ของ National e-Payment	6
ผลกระทบของ National e-Payment	7
บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา	8
บรรณานุกรม	10

เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักวิชาการ

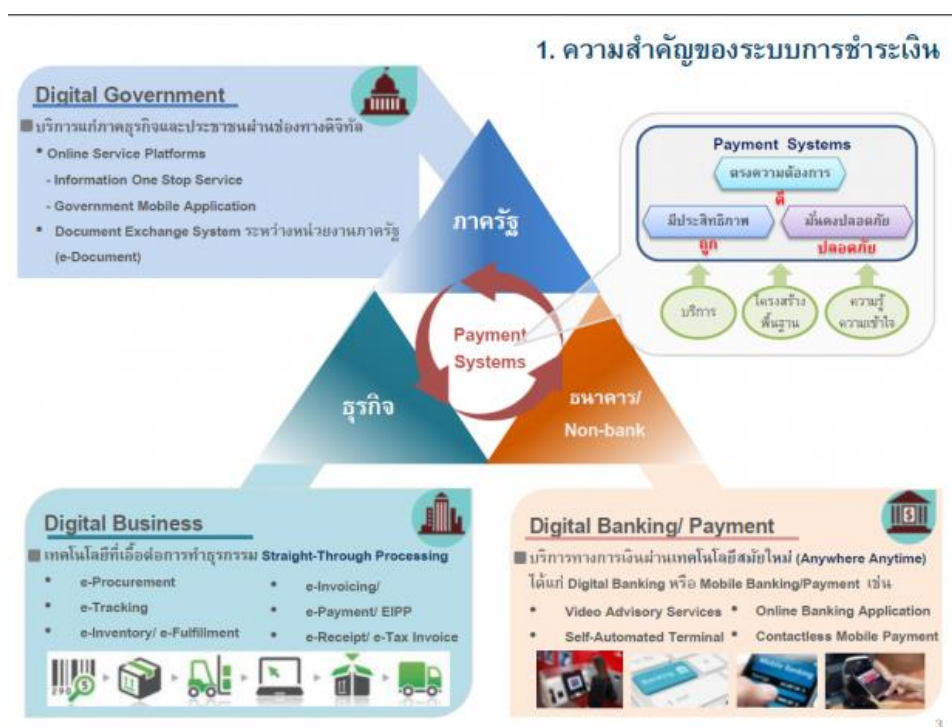
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th/library>

เลขที่บัญชีธนาคาร ได้เริ่มเปิดการใช้งานจริงในเดือนตุลาคมปีที่แล้ว โดยมีการประชาสัมพันธ์ว่าประชาชนที่รับเงินสวัสดิการจากรัฐ ไม่ว่าจะเป็ยคนชรา เงินช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ฯลฯ ต้องมาลงทะเบียนผูกบัญชีกับหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2559 เช่นกัน เพื่อให้รัฐจ่ายเงินสวัสดิการเข้าบัญชีของผู้รับสวัสดิการโดยตรง ทั้งนี้ การให้บริการ “พร้อมเพย์” (Prompt Pay) ดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (National E-Payment) ที่รัฐบาลกำลังพยายามผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบ

National E-Payment คืออะไร

National E-Payment เป็นระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่รัฐบาลกำลังพยายามผลักดัน โดยระบบ National E-Payment ถูกจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Payment) อย่างครบวงจร เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Digital Economy ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมีความก้าวหน้า มีระบบรองรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการใช้งานเทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการขยายวงกว้างมากขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจโดยรวม รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังจึงได้ริเริ่มแนวคิด National E-Payment ขึ้นตั้งแต่ในช่วงปี 2558 ที่ผ่านมา (กลุ่มสารนิเทศการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, 2559)

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ

โครงการ National E-Payment เริ่มมีความชัดเจนขึ้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ นี้ ซึ่งกำหนดให้มีการดำเนินการ 5 โครงการสำคัญคู่ขนานกันไปในเวลาเดียวกัน (ทองอุไร ลัมปิติ, 2559) ได้แก่

1. การรับชำระเงินแบบ Any ID ซึ่งเป็นความพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงินหรือการชำระเงิน จากการโอนเงินหรือการชำระเงินปกติในปัจจุบันที่จะต้องใช้หมายเลขบัญชีธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งมีตัวเลขจำนวนมาก หลายหลัก ทำให้ยากต่อการจดจำและการสื่อสาร เปลี่ยนเป็นการชำระเงินหรือการโอนเงินในระบบ Any ID ซึ่งจะสามารถทำได้โดยใช้หมายเลขอื่นที่ผู้รับโอนได้ลงทะเบียนไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน โดยในระยะแรกจะเริ่มต้นจากหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน และหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งจะช่วยให้การจ่ายเงินระหว่างภาครัฐและประชาชนตรงกับเป้าหมายง่ายขึ้น ในขณะที่การโอนเงินระหว่างประชาชนด้วยกันหรือระหว่างประชาชนกับภาคธุรกิจจะมีความสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวสามารถให้ประชาชนลงทะเบียนด้วยระบบหมายเลขได้ในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา และระบบโอนเงินด้วยหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้แล้วเสร็จในเดือนกันยายนและตุลาคมที่ผ่านมา

2. การขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นวงกว้างมากขึ้น โดยทำให้ต้นทุนการชำระเงินด้วยบัตรลดลงด้วยค่าธรรมเนียมที่ต่ำลง ในขณะที่ต้องเพิ่มการกระจายอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น ควบคู่กันไปตามความเหมาะสมของผู้รับชำระเงินที่เป็นร้านค้าในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินให้ประชาชนไปพร้อม ๆ กัน โดยการขยายการใช้บัตรในลักษณะเช่นนี้จะเป็นการเพิ่มทางเลือกในการชำระเงินที่สะดวกปลอดภัยมากขึ้นให้แก่ประชาชน

3. ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการพัฒนาการจัดทำและนำส่งข้อมูลใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (E-Tax Invoice) และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ (E-Receipt) เพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนในการจัดทำ รวมทั้งการนำส่งรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและการนำส่งภาษีเมื่อมีการชำระเงินผ่านระบบ E-Payment ซึ่งจะเป็นการช่วยลดต้นทุน ระยะเวลา และขั้นตอนของภาคเอกชน ในการจัดทำเอกสารและการชำระภาษี

4. **E-Payment ภาครัฐ** เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม และพัฒนาระบบการรับจ่ายเงิน ภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยส่งเสริมการรับจ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้มี ฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับสวัสดิการของภาครัฐ ควบคู่กับการจ่ายเงินให้แก่ประชาชนโดยตรงผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจ่ายเงินช่วยเหลือและเงินสวัสดิการให้แก่ประชาชนได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย และ ลดความผิดพลาด ความซ้ำซ้อน และโอกาสการทุจริตจากการจ่ายด้วยเงินสดหรือเช็ค ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่ไป กับการลงทะเบียนประชาชนผู้มีรายได้น้อยเพื่อรับสวัสดิการผ่านสถาบันการเงิน

5. การให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

โครงการสุดท้ายคือการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วภูมิภาค โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ได้เห็นประโยชน์จาก E-Payment และมอบสิทธิประโยชน์ เช่น การขึ้นรถเมล์ฟรี ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง เป็นต้น

ที่มา: <http://thaipublica.org/2016/03/bot-national-e-payment/>

เหตุใดจึงเลือกใช้ ID เป็นเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่

ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่วางไว้เดิมนั้นไม่ได้ระบุว่าจะต้องเป็นหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน หรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ขอใช้บริการสามารถใช้เลขอะไรก็ได้ จึงเรียกว่า Any ID แต่ที่ผ่านมาเรามักจะเคยชินกับเลขบัญชีธนาคารมากกว่า ถ้าเมื่อก่อนมีการอนุญาตให้ลูกค้าที่มาเปิดบัญชีกับธนาคารสามารถเลือกหมายเลขเองได้ ปัจจุบันก็จะเป็นระบบนี้ได้เหมือนกัน เหมือนกับเลขทะเบียนรถยนต์ของประเทศไทย ซึ่งเราไม่สามารถเลือกเลขทะเบียนรถยนต์เองได้เหมือนในต่างประเทศ ดังนั้น หลักการพื้นฐานในระบบนี้ คือ ให้เราสามารถตั้งชื่อ ID เองได้ ผู้อื่นเพียงโอนเงินมาที่ชื่อ ID ของเรา เงินก็สามารถเข้าที่บัญชีของเราได้อย่างถูกต้อง แต่ปัญหาที่ตามมาคือ หากเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถตั้งชื่อ ID เองได้ และมีผู้ต้องการตั้งชื่อ ID เดียวกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ก็จะต้องมีกติกาในการจองชื่อ อาจจะใช้รูปแบบใครจองก่อนได้ก่อน แต่ก็จะทำให้ผู้ที่จองชื่อ ID ซ้ำกับผู้อื่นจะต้องมาคิดตั้งชื่อ ID ใหม่ แต่ก็อาจจะเกิดเหตุการณ์ชื่อ ID ซ้ำอีกก็ได้ คล้าย ๆ กับปัญหาตอนลงทะเบียนขอเปิดใช้บริการ E-Mail ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ประชาชนเกิดความสับสนมากกว่า

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สมาคมธนาคารไทยจึงขอใช้ ID เป็นหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่แทน ความจริงระบบไม่ได้สนใจเลยว่า ID จะเป็นหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน แต่เนื่องจากหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของแต่ละคนไม่ซ้ำกันนั่นเอง เช่นเดียวกับหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงทำให้เกิดความสับสนมากกว่า ส่วนหมายเลขบัญชีธนาคารเป็น ID โดยตัวเองอยู่แล้ว ก็ยังใช้อยู่เหมือนเดิม หากใครประสงค์จะใช้หมายเลขบัญชีธนาคารก็สามารถใช้เหมือนเดิมได้ต่อไป ไม่ต้องปรับเปลี่ยนอะไร ไม่ต้องไปลงทะเบียนผูก ID ทั้งนี้การใช้หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนจึงเหมือนกับทุกคนเกิดมามีบัญชีติดตัวไว้สำหรับฝากเงิน ส่วนจะนำกระเป๋ามาฝากที่ธนาคารใด หรือจะฝากกับกระเป๋าดิจิทัล E-Money ก็ได้ แต่สุดท้ายต้องให้ใครสักคนทำหน้าที่รักษาเงินนั้นให้เรา เวลาเราจะเอาเงินจะได้รู้ว่าไปเอาที่ใคร (อนุชิต อนุชิตานุกูล, 2559)

ประโยชน์ของ National E-Payment

National E-Payment จะช่วยเชื่อมโยงระบบ ความสะดวกต่าง ๆ โดยประโยชน์ที่จะได้รับนั้นจะมีอยู่ 2 ส่วน คือ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และประโยชน์ที่ภาครัฐจะได้รับ (สมชัย สัจจพงษ์, 2559)

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

1. การจ่ายเงินและการรับเงินมีความสะดวกมากขึ้น ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนลดความเสี่ยงจากการถือเงินสด
2. ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูลการทำรายการ เนื่องจากระบบ E-Payment จะดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลมาใช้สามารถลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นและมีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
3. มีการยืนยันการตัดบัญชีและการนำเงินเข้าบัญชี การสั่งชำระเงินหรือรับชำระเงินก็จะได้รับข้อความยืนยันการตัดบัญชีและข้อความยืนยันการนำเงินเข้าบัญชีโดยไม่ต้องสอบถามผลของการทำรายการโดยตรง
4. ค่าธรรมเนียมการใช้บริการถูกลง
5. มีช่องทางการชำระเงินผ่านบัตรมากขึ้น
6. รับเงินจากภาครัฐได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น เช่น เงินคืนภาษีบุคคลธรรมดา และเบี้ยยังชีพคนชรา เป็นต้น

ประโยชน์ที่ภาครัฐจะได้รับ

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและโอกาสในการทำธุรกิจ ผ่านช่องทางการรับชำระเงินที่หลากหลายและมีมาตรฐานสากลมากขึ้น ช่วยให้คู่ค้าที่อยู่ห่างกันสามารถชำระเงินระหว่างกันได้ เป็นการเพิ่มโอกาสของการทำธุรกิจระหว่างประเทศได้อีกด้วย
2. ช่วยเพิ่มความโปร่งใสในการชำระเงิน ช่วยแก้ปัญหาการหลบเลี่ยงการชำระภาษี ทำให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยได้มากขึ้นด้วย
3. ช่วยลดต้นทุนการจัดการด้านเอกสารและนำส่งภาษีที่เกี่ยวข้อง
4. การชำระเงินและการรับเงินมีต้นทุนที่ถูกลง

ประโยชน์ที่ภาครัฐจะได้รับ

1. การจัดเก็บข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น
2. ลดโอกาสการเกิดทุจริตด้านการฟอกเงิน และการเลี่ยงภาษี
3. สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากขึ้น
4. ช่วยลดต้นทุนการบริหารจัดการเงินสด เช่น ต้นทุนในการผลิตธนบัตรและเหรียญลดลง
5. สร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนการทำธุรกรรมชำระเงินในรูปแบบต่าง ๆ คุ้มครองผู้บริโภคให้มีบริการที่ปลอดภัย และได้มาตรฐานมากขึ้น

นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวยังช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ช่วยชักจูงให้เศรษฐกิจจากระบบเข้าสู่ระบบ และช่วยให้มีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลการรับจ่ายเงินและสวัสดิการประชาชน ซึ่งจะสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อการกำหนดนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจไทยโดยรวม

ผลกระทบของ National e-Payment

การเริ่มใช้ระบบ E-payment นั้น ยังมีสิ่งที่น่าวิตกกังวลอยู่ 2 ประการ นั่นคือ เรื่องของความปลอดภัยในการทำธุรกรรม และเรื่องภาษี (ประสงค์ พูนธเนศ, 2559)

1. ความปลอดภัยในการทำธุรกรรม

สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ หน่วยงาน ธนาकार และผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นอกเหนือจากภาครัฐนั้น มีการเตรียมการ การวางแผน และรับมืออย่างไร ยกตัวอย่างเช่น Any ID (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น Prompt Pay) ที่ช่วงนี้ธนาคารหลาย ๆ แห่งได้ดำเนินการเปิดให้ลงทะเบียนเตรียมความพร้อมในการใช้งานแล้ว ซึ่งเรื่องนี้จะต้องพิจารณาด้วยว่าจะใช้ธนาकारใดเป็นธนาकारประจำ เพราะจากข้อมูล ณ ตอนนี้ คือ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ผู้กได้ยอย่างละ 1 เลขบัญชีเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีเรื่องของการเชื่อมโยงข้อมูล ความปลอดภัยส่วนตัวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องติดตามกันต่อไป

2. เรื่องของภาษี

สิ่งที่น่าวิตกกังวลของประชาชนผู้ใช้บริการ คือ ประเด็นที่กรมสรรพากรจะสามารถตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือเรียกง่าย ๆ ก็คือสามารถตรวจสอบบัญชีของผู้ใช้บริการได้ หลังจากรัฐบาลพัฒนาระบบ E-Payment เสร็จจะทำให้กรมสรรพากรมีฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) ใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และอุดรูรั่วไหลในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินทั้งหมดจะมาปรากฏที่กรมสรรพากร ยกตัวอย่างเช่น นาย ก ยื่น ภ.ง.ด.90 แจ้งกรมสรรพากรว่ามีเงินได้ 2 ล้านบาท แต่ถ้าพิจารณาจากหลักฐานทางการเงินของธนาकारพาณิชย์ พบว่ามีเงินโอนเข้าบัญชีนาย ก ในปีนั้น 50 ล้านบาท หากเป็นเมื่อก่อนเจ้าหน้าที่สรรพากรอาจจะแก่งทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นได้ เพราะไม่มีฐานข้อมูล แต่ในอนาคตข้อมูลทั้งหมดจะปรากฏอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ของกรมสรรพากร หากเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลผู้เสียภาษีรายนี้ตรวจสอบพบแล้วไม่ดำเนินการตามระเบียบที่กรมสรรพากรกำหนด รออนมีผู้ตรวจราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบพบก็จะมีคามผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157

หากศึกษาเพิ่มเติมในแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ส่วนของโครงการระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จะพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลังอยู่ 2 ส่วน คือ การพัฒนาการจัดทำและนำส่งข้อมูลใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (E-Tax Invoice) และใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Receipt) โดยทั้งสองระบบนี้เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนในการจัดทำ รวมทั้งการนำส่งรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและการนำส่งภาษี เมื่อมีการชำระเงินผ่านระบบ E-Payment ซึ่งจะเป็นการช่วยลดต้นทุนระยะเวลา และขั้นตอนของภาคเอกชน ในการจัดทำเอกสารและการชำระภาษี

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

โครงการ National E-Payment เป็นงานหลักที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันให้เป็นรูปเป็นร่าง เนื่องจากเป็นการช่วยยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของไทย และเป็นการอำนวยความสะดวกให้การดำเนินธุรกรรมทางการเงินและกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม รวมทั้งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อทุกภาคส่วนด้วย โดยสรุปแล้ว ผู้ศึกษามีความเห็นว่า การเกิดขึ้นของระบบ National E-Payment นั้น มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย หากภาครัฐสามารถใช้งานได้จริง ๆ ตามที่วางแผนไว้ และสามารถป้องกันปัญหาด้านความปลอดภัย เนื่องจากยังมีข้อวิตกกังวลบางประการตามที่มีนักวิชาการบางคนเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัย โดยได้ให้ความเห็นว่าการนำหมายเลขประจำตัวบัตรประชาชนไปผูกกับ Prompt Pay นั้น ในยุโรปและอเมริกามีกฎหมายห้ามเด็ดขาด เนื่องจากจะกระทบต่อความเป็นส่วนตัว (Personal Privacy) ในยุโรปและอเมริกามีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Act) โดยห้ามเชื่อมโยงตลอดจนห้ามขายข้อมูลส่วนบุคคลโดยที่เจ้าตัวเองไม่อนุญาตเด็ดขาด และยังไม่อนุญาตให้ใช้เลข ID เดียวกับทุกเรื่อง ทั้งนี้ ปัญหาของประเทศไทย คือ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ส่งผลให้มีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปจำหน่ายให้กับภาคธุรกิจที่ต้องการใช้ฐานข้อมูลส่วนบุคคลในการดำเนินกิจการ จะสังเกตได้จากการที่เราไปกรอกข้อมูลไว้ตามบริษัทต่าง ๆ อาทิ ตอนไปเลือกซื้อบ้านหรือคอนโดมิเนียม หรือในกรณีของธนาคาร หรือบริษัทที่ให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลอดจนการขนส่งทางบกที่ให้บริการต่อทะเบียนรถ ต่อมาก็จะมีบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนประกันภัยนำเบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่ของเราติดต่อมาขายประกันภัยกับเรา หรือบริษัทประกันภัยรถยนต์ที่เราไม่ได้ใช้บริการแต่กลับติดต่อมาขายประกันภัยรถยนต์กับเรา เนื่องจากทราบว่ารถยนต์ของเราจะหมดประกันเมื่อใด ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Act) ได้ก็น่าจะช่วยลดปัญหาข้อวิตกกังวลดังกล่าวได้ เนื่องจากสุดท้ายแล้วระบบจะบีบและตีกรอบให้ทุกคนต้องเข้าสู่การทำธุรกรรมอย่างถูกต้อง

ในส่วนของการเสนอร่างกฎหมายมากำกับดูแลนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ยกร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ขึ้นมาโดยตรง เพื่อเป็นเครื่องในการกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศไทยมีหลายฉบับและกระจัดกระจายไปตามหน่วยงานต่าง ๆ และยังไม่ได้มาตรฐานสอดคล้องกับสากล โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 (ปรับปรุงล่าสุด 2551) พระราชบัญญัติสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) พระราชบัญญัติธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551

โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับความเห็นของกระทรวงยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมไปประกอบการตรวจพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นอกจากนี้ ให้กระทรวงการคลังยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว

จัดทำโดย
นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ
โทร. 0 2244 2065
โทรสาร 0 2244 2058

บรรณานุกรม

- กลุ่มสารนิเทศการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. (2559). **National e-Payment พลิกโฉมระบบชำระเงินของไทย “ว่องไว มั่นใจ ไร้รอย”**. สืบค้น 27 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://www.mof.go.th/home/ecc/220459.pdf>
- ทองอุไร ลิ้มปิติ. (8 มีนาคม 2559). **บทบาทของ ธปท. ต่อระบบการชำระเงิน**. สืบค้น 23 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2016/03/Meet-the-press->
- ธปท. แจงความคืบหน้า “National e-Payment”-เร่งยกร่าง พ.ร.บ.ระบบชำระเงิน**. (9 มีนาคม 2559). สืบค้น 23 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://thaipublica.org/2016/03/bot-national-e-payment/>
- ประสงค์ พูนธเนศ. (16 มิถุนายน 2559). **สรรพากรรับมือ National e-payment เริ่มกวาดร้านทอง 7,500 ราย เข้าระบบ ปรับเป็นบริษัทก่อน 1 ม.ค. 60 อดช่องแจ้งรายได้ต่ำกว่าจริง 2 แสนล้าน/ปี**. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://thaipublica.org/2016/06/tax-e-payment-2/>
- อนุชิต อนุชิตานุกูล. (16 มิถุนายน 2559). **เปิดตัวบัญชี Any ID “พร้อมเพย์-PromptPay” ปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานบริการการเงินใหม่-โอน 5,000 บาทแรกฟรี สูงสุด 10 บาท/รายการ**. สืบค้น 1 มีนาคม 2560 จาก <http://thaipublica.org/2016/06/promptpay-any-id/>
- อนุชิต อนุชิตานุกูล. (6 ตุลาคม 2559). **สังคมไร้เงินสดจาก “พร้อมเพย์” ถึง National e-Payment**. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <http://www.sarakadee.com/2016/10/06/anuchit-anuchitanukul/>
- สมชัย สัจจพงษ์. (10 พฤษภาคม 2559). **National e-Payment พลิกโฉมระบบการชำระเงินของไทย**. สืบค้น 2 มีนาคม 2560 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/advertorial/detail/167>
- 0001: สรุปทุกประเด็น E-Payment/Any ID/Promptpay: คืออะไร มีผลกระทบยังไง แล้วเราต้องเตรียมตัวกันอย่างไร?** (ม.ป.ป.). สืบค้น 24 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://www.aommoney.com>